

گزارش سیاستی (۵)

ارتباطات بین‌المللی و جهانی فرهنگ

«ارتباطات بین‌المللی و جهانی فرهنگ» پنجمین گزارش از سلسله گزارش‌های توصیه‌های سیاستی دربارهٔ مسائل فرهنگی و هنری است که در معاونت پژوهشی پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات به‌وسیلهٔ مهرداد محمدی تدوین شده است.

در این پژوهش تلاش شد، واقعیت جهان جهانی‌شدهٔ امروز و تهدیدات و فرصت‌های این وضعیت جهانی به بحث و بررسی گذاشته شود. واقعیت‌های موجود دنیا قابل‌چشم‌پوشی نیست و کناره‌گیری از مواجههٔ فعال با آن‌ها صرفاً باعث پاک‌شدن صورت مسئله و سردرگمی خواهد شد. دنیای جدید، انسان جدید و دولت جدید می‌خواهد و این اصل گریزناپذیر است. در اینجا از زاویه‌های مختلفی تلاش شد تا اهمیت فرهنگ و دیپلماسی فرهنگی نشان داده شود و دربارهٔ مشکلات و موانع در راستای تحقق ارتباطات بین‌المللی و جهانی فرهنگ صحبت شود و در انتها توصیه‌های سیاستی براساس مقدمه و بحث‌ها ارائه شود. مهم‌ترین نکته‌ای که در آخر دوباره باید تأکید کرد، این است که تبادل فرهنگی عرصه‌ای دوسویه است و نمی‌توان به‌صورت یک‌طرفه وارد این جهان شد و انتظار اثربخشی داشت. در بخش دوم دربارهٔ وضعیت بحرانی افکار عمومی جهانی نسبت به ایران تذکر داده شد و گفته شد تا زمانی که این وضعیت ادامه دارد، خطراتی جدی ایران و ایرانیان را تهدید می‌کند. واقعیت موجود و مختصات ایران در آن، ناامیدکننده و تلخ است اما با تصمیماتی بزرگ و اقداماتی حتی کوچک می‌توان آن را تغییر داد. عرصهٔ دیپلماسی و ارتباطات اساساً زمین‌برد-برد است و نمی‌توان به دنبال منافع اختصاصی خود بود و به منافع مشترک با دیگر کشورها توجهی نکرد. جغرافیای ژئوپولیتیکی و فرهنگی، زبان‌ها، نژادها، قومیت‌ها و فرهنگ‌ها متنوع درون آن، تاریخ و میراث فرهنگی، روحیهٔ جمعی، طبیعت متنوع و زیبا و بسیاری از مؤلفه‌های دیگر فرصت‌های بی‌بدیلی است که در اختیار ایران قرار دارد تا دست بالا را در مناسبات جهانی پیدا کند.